

למנו
פְּשׁוּט לְשׁוֹן

שבעת הבניינים

נאוה מילר

תשובון

תודה לכל מי שבחר ללמד או ללמוד בעזרת החוברת שלי!
לנחותכם מובאות כאן התשובות.

נאוה מילר

זמן אימונים

הפעלים:	למדנו	זכרו	מבינים
	מצליחים	עומדים	הכנת

מבינים ביחד

בעברית יש שלושה סוגי גופים: גוף ראשון, גוף שני וגוף שלישי.
 יש שני סוגים של מינים: זכר ונקבה.
 יש שני סוגים של מספרים: יחיד ורבים.
 בסך הכול אפשר לחלק את הגופים לארבע קבוצות של מין ומספר:
 יחיד, יחידה, רבים, רבות.

מבינים ביחד

אני | אתה | את | הוא | היא

אני | אתה | את | הוא | היא
 אֶלְמַד | הַלְכָתָּ | יִשְׁבֶּתְ | שׁוֹמֵר | דְּבָרָה
 חֲשַׁבְתִּי | חִיָּךְ | הַכְּנִסִי

הפועל "שומר" מתאים למדבר, לנוכח ולנסתר, אבל במשפט סבא הוא ששומר, ולכן בהקשר הזה הפועל מתאים לנסתר בלבד.

מבינים ביחד

אנחנו | אתם | אתן | הם | הן

הן חֲסָרוֹת נֶעְלְמוּ	הם שׁוֹמְרִים	אתן שְׂמֹרְנָה תְּרַמְּתֵן	אתם הִקְשִׁיבוּ כְּתַבְתֶּם כְּתַבוּ	אנחנו אֶכְלְנוּ נִלְמַד
-----------------------------	------------------	----------------------------------	---	-------------------------------

הפועל "נעלמו" מתאים לנסתרים ולנסתרות, אבל במשפט נעלמו תמונות, ולכן בהקשר הזה הפועל מתאים לנסתרות בלבד.
 הפועל "שומרים" מתאים למדברים, לנוכחים ולנסתרים, אבל במשפט שומרים הבוחנים, ולכן בהקשר הזה הפועל מתאים לנסתרים בלבד.

מבינים ביחד

שם הגוף	כינוי הגוף המזכיר לי	שם הגוף	כינוי הגוף המזכיר לי
מְדַבֵּר	<u>אני</u>	מְדַבְּרִים	אנחנו
מְדַבֶּרֶת	<u>אני</u>	מְדַבְּרוֹת	<u>אנחנו</u>

מבינים ביחד

שם הגוף	כינוי הגוף המזכיר לי	שם הגוף	כינוי הגוף המזכיר לי
נוֹכַח	<u>אתה</u>	נוֹכְחִים	אתם
נוֹכַחַת	<u>את</u>	נוֹכַחוֹת	<u>אתן</u>

מבינים ביחד

שם הגוף	כינוי הגוף המזכיר לי	שם הגוף	כינוי הגוף המזכיר לי
נִסְתָּר	<u>הוא</u>	נִסְתָּרִים	הם
נִסְתָּרַת	<u>היא</u>	נִסְתָּרוֹת	הן

מסכמים

אני מדבר כשאתה נוכח, על ההוא שנסתר.

זמן אימונים

אתה	היא	את	הוא	אני
נוכח	נסתרת	נוכחת	נסתר	מדבר מדברת

עמוד 11

מסכמים

אנחנו מדברים כשאתם נוכחים, על ההם שנסתרים.

זמן אימונים

אתם	הן	הם	אתן	אנחנו
נוכחים	נסתרות	נסתרים	נוכחות	מדברים מדברות

שמים לב

לכינוי הגוף אני מתאימים שני שמות גוף: נזכר ומדברת.
לכינוי הגוף אנחנו מתאימים שני שמות גוף: נזכרים ונזכרות.

עמוד 12

מבינים ביחד

יש שלושה סוגי זמנים: עבר, הווה ועתיד.
יש פקודה או הוראה המציינת ציווי.

זמן אימונים

עבר: **השְׁלֵמָה** **שָׁלֵם** **נִכְנָסוּ**

תלמידים נוטים להוסיף "עכשיו" לכל פועל.
לכן כדאי לעודד אותם לומר תחילה "אתמול" או "מחר", מילים המציינות עבר או עתיד בהתאמה.

עמוד 13

הווה: **לומְדִים** **מְאִינֹת** **מְסַדְרִים**

עמוד 14

עתיד: **אֶתְחִיל** **נִבְחַר** **יִדְרְכּוּ** **תַּעֲנִיק**

תלמידים נוטים להוסיף "עכשיו" לכל פועל.
לכן כדאי לעודד אותם לומר תחילה "אתמול" או "מחר", מילים המציינות עבר או עתיד בהתאמה.

שמים לב

פועל בזמן עתיד יתחיל תמיד באחת מהאותיות **א**, **י**, **ת**, **נ**.

עמוד 15

זמן אימונים

ציווי: **כְּתֹבוּ** **הִדְגִּישׁוּ**

שמים לב

מְצוּוִים על גוף שני: נִכְחַ, נִכְחַת, נִכְחִים ונִכְחֹת.

זמן אימונים

ציווי
חִיכָּנָה
הִתְקַדַּמִּי

עֵתִיד
יִתְרַגְּשׁוּ
נִשְׁמָר
נִתְרַכֵּז

הוּוה
מִפְתַּח
מְצַלִּיחִים
מְקַשִּׁיבוֹת

עבר
הִתְכַּתְּבָּתָּ
הִשְׁתַּפְּרַנּוּ

עמוד 16

מבינים ביחד

האות **ע** מייצגת את המקום השמור לאות השורש **הננייה**.
האות **ל** מייצגת את המקום השמור לאות השורש **הנליסית**.

עמוד 17

זמן אימונים

ל-כ-ד

ז-כ-ר

ש-כ-ח

ר-כ-ב

ש-כ-ב

1. ע' הפועל היא כ':

2. בשורש ר-ק-ב האות ק' היא **ע' הפועל**. | בשורש ק-ר-ב האות ק' היא **פ' הפועל**.
בשורש ב-ר-ק האות ק' היא **ל' הפועל**.

עמוד 18

הִפְעֵל^N

הִפְעִיל^N

נִפְעֵל^N

פְּעֵל

פְּעֵל

הִתְפַּעֵל^{NN}

פְּעֵל

עמוד 19

הִפְעִיל

שמים לב

האותיות ה ו-י שייכות לבניין הפעיל.

עמוד 20

מבינים ביחד

ה e י ס - השלים

זמן אימונים

המתנת - נוכחת (את)

הרגשת - נוכח (אתה)

השלים - נסתר (הוא)

הרכבתי - מדבר (אני)

הכתיבה - נסתרת (היא)

שמים לב

ל"הוא", כלומר לפועל בגוף נסתר, אין סיומת המציינת עבר.
ל"אתה", כלומר לפועל בגוף נוכח, יש סיומת המציינת עבר, ואין ה' בסוף.
הפועל של "את", כלומר בגוף נסתרת, נגמר באות ת, ולא באות ט'.

עמוד 21

זמן אימונים

הוא הסביר את דבריו.

אתה לא הקשבת לשיר.

1.

את התחלת את המסיבה.

אני הצלחתי במבחן.

הוא הקשיב לשיר.

אתה השלמת את הטקסט.

הדלקתו
(נוכחות (אתן)

הכנסתם
(נוכחים (אתם)

הבטיחו
(נסתרים (הם) / נסתרות (הן)

2.

הקשיבו
(נסתרות (הן) / נסתרים (הם)

הדרכנו
(מדברים/מדברות (אנחנו)

עמוד 22

הוא הכניס | הוא השלים

מבינים ביחד

בהווה של בניין הפעיל י' לפני ל' הפועל.

נדגיש | נדגיש | נדגיש | נדגיש

עמוד 23

זמן אימונים

הפעיל:

מדליק

מקשיבות

מבדילים

מסכימה

מבינים ביחד

כדי לציין את זמן עתיד נשתמש בתחיליות א, י, ת, נ תמיד.

בעתיד של בניין הפעיל י' לפני ל' הפועל.

עמוד 24

שמים לב

אני

אני אדביק

אדגים

אלביש

אקפיד

זמן אימונים

נסתרות (הן): יתאימו

נסתרים (הם): יתאימו

נוכחים (אתם): תמשיכו

נוכחות (אתן): תמשיכו, תקשבה

מדברים (אנחנו): נדביק

עמוד 25

הוא ימשיך

אתה תדביק

אני אקשיב

את תכתובי

היא תרשי

אני אגיש

מבינים ביחד:

בעברית אפשר לצוות על הגופים אתה, את, אתם ואתן.
לא נוכל להשתמש בציווי באות התחילית ת', כי היא שייכת לגוף שני בזמן עתיד.

עמוד 26

נוכח: הקפד | נוכחות: הלבשנה | נוכחים: השמיעו | נוכחת: הקתיבי

עמוד 27

אתן תראנה | הן תראנה | הזכרנה

מסכמים

ה עבר | ה איתן עתיד | ה הווה

עמוד 28

לה? e d י ס - להלים

זמן אימונים

הצחקתי - להזחיק

הדרכת - להזריק

הקשבנו - להקשיב

עמוד 29

מבינים ביחד

הקטה | הקצה | הקצר

זמן אימונים

תצליחו - הזלחה

הסבירה - הסבר

מספיק - הספק

הרגישו - הרגשה

מבינים ביחד

1. הִזְהִירוּ | 2. הִזְהִיר | 3. זִיהִיתִי אותיות בניין: ה, זִיהִיתִי כישרון: י.
4. אֶזְהָר | לכן הבניין הפעיל, והשורש ז-ה-ר.

אני אֶשְׁלִים את המשימה.

1. הִשְׁלַמְתִּי | 2. הִשְׁלִים | 3. זִיהִיתִי אותיות בניין: ה, זִיהִיתִי כישרון: י.
4. אֶשְׁלֵם | לכן הבניין הפעיל, והשורש נ-ד-ע.

הנהגים מְדַלְּקִים אורות בחושך.

1. הִדְלִיקוּ | 2. הִדְלִיק | 3. זִיהִיתִי אותיות בניין: ה, זִיהִיתִי כישרון: י.
4. אֶדְלִק | לכן הבניין הפעיל, והשורש ד-ל-ק.

הנערה תִּתְּאֵם את לבושה.

1. הִתְאִיחָה | 2. הִתְאִים | 3. זִיהִיתִי אותיות בניין: ה, זִיהִיתִי כישרון: י.
4. אֶתְאָם | לכן הבניין הפעיל, והשורש ת-א-נ.

הפעל

שמים לב

האות ה' שייכת לבניין הפעל.

מבינים ביחד

הֶ - הֵסֵם / הוֹסֵם

זמן אימונים

1. אני הַכְנַסְתִּי / הוֹכַנְסְתִּי	את הַדְרַכְתָּ / הוֹדְרַכְתָּ	אני הַזְכַּרְתִּי
אתה הַלְבַּשְׁתָּ	הוא הֶרַכַּב / הוֹרַכַּב	היא הַכְנִסָה
2. אנחנו הַקְסַמְנוּ	אתם הַלְבַּשְׁתֶּם / הוֹלְבַּשְׁתֶּם	הן הַקְלְטוּ / הוֹקְלְטוּ
אתן הַדְרַכְתֶּן	אנחנו הַצְמַדְנוּ / הוֹצְמַדְנוּ	הם הַסְתַּרוּ

מבינים ביחד

נגמר לו זמן עֵסֶר, ממשיכים לזמן הווה.

יחיד:
אֶכְנַס / אוֹכְנַס | יחידה:
אֶכְנַסְתָּ / אוֹכְנַסְתָּ | רבים:
אֶכְנַסִּים / אוֹכְנַסִּים | רבות:
אֶכְנַסוֹת / אוֹכְנַסוֹת |
|-----------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------|

זמן אימונים

הפעיל: מִפְתִּיעוֹת, מִגְדִּירָה, מְסַכִּים
הופעל: מְשַׁפֵּעַ, מְפַתְּעִים, מְגַזְמֵת

מבינים ביחד

גם בעתיד של בניין הופעל תהיה תחילת א, י, ת או ן בניקוד קובוץ.

שמים לב

אני
אני אֶזְכֵּר

אֶלְבֵּשׁ / אוֹלְבֵּשׁ	אֶקְסֵם / אוֹקְסֵם	אֶכְנַס / אוֹכְנַס

זמן אימונים

כל לילה אני חולם להיות מדען העוסק בחלל.
בדמיוני החללית שלי **תורכב** מקוד מתוחכם ומשוכלל
שמכדור הארץ **יופעל**.
כל הצוותים כבר עובדים על כלל המשימות
כדי שהן **יושלמו** ללא כל עכבות.
גם אתם **תופתעו** לדעת
שבחלומי **הגעתי** לכוכב לכת חדש ששמו "שגעת".
הכול יהיה שם חלומי ומצחיק,
ושום דבר עליי לא יעיק.
בכל עיתון אני **אוזכר**
כמדען חלל שגילה את המחר.

עמוד 36

מסכמים

ה
עכר

איתנ
עתיק

מ
הווה

זמן אימונים

הפעיל: הִרְחַבְנוּ, תְּבַטִּיחוּ, מְרַפְּיֹת
הופעל: הַשְׁמַעָה, מְגַבְּרֵת, יִזְרְמוּ

עמוד 37

מבינים ביחד

מי הכניס את הגבינה? **דניאל**
במשפט הזה דניאל **נִקְצַע** את הפעולה באופן פעיל,
ולדניאל **יש** יכולת לשלוט על הפעולה.

זמן אימונים

הפועל: **נדָהִיק**
מבצע הפעולה: **אנחנו**

הפועל: **ארכיבים**
מבצע הפעולה: **הילדים**

הפועל: **הלבישה**
מבצע הפעולה: **אימא**

הפעלים **הלבישה**, **ארכיבים** ו**נדָהִיק** הם פעלים **פעילים**.

עמוד 38

מי הוכנסה? **האבינה**

במשפט הזה הגבינה **אינה נִקְבָצֶטת** את הפעולה באופן פעיל, אלא הפעולה מבוצעת עליה. לגבינה **אין** יכולת לשלוט בפעולה.

זיהוי סביל: דרך (1)

האות הראשונה היא ה', **ויש** לה צליל של קבוצה. לכן הפועל הוא **סביל**.

זמן אימונים

סביל: **מְדַבְּקִים**, **הַשְׁלֵמוֹ**, **תַּכְנִסוּ**

עמוד 39

זמן אימונים

המורים **מְכַתִּיבִים** **על-ידי מישהו**.
המשפט **אינו האינוני**, ולכן הפועל **פעיל**.

החומר **מְכַתֵּב** **על-ידי מישהו**.
המשפט **האינוני**, ולכן הפועל **סביל**.

התלמיד **יְשַׁלֵּם** **על-ידי מישהו**.
המשפט **אינו האינוני**, ולכן הפועל **פעיל**.

הפרויקטים **יְשַׁלְמוּ** **על-ידי מישהו**.
המשפט **האינוני**, ולכן הפועל **סביל**.

המוזיקה **מְשַׁמַּעַת** **על-ידי מישהו**.
המשפט **האינוני**, ולכן הפועל **סביל**.

האור **הַדֹּלֵק** **על-ידי מישהו**.
המשפט **האינוני**, ולכן הפועל **סביל**.

העובדים השִבִּיתו את העבודה,
והעבודה הוּפְּטָה / הוּפְּטָתָה.

אתה מְשַׁלֵּם את החשיאה,
והחשיאה מוּשַׁלְמָת.

הנגר הִרְכִּיב את הארון,
והארון הוּרְכָב / מוּרְכָב.

המורה מְכַתֵּיב / מְכַתֵּיבָה את החומר,
והחומר מְכַתָּב.

השִׁמְעָנו את השיר,
והשיר הוּשַׁמַּע / מוּשַׁמַּע.

התלמידה מְפַעֵלָה / מְפַעֵלָה את המצלם,
והמצלם מְפַעֵל.

מבינים ביחד

1. הוּחָהְרוּ | 2. הוּחָהְרָה | 3. זִיהִיתִי אותיות בניין: ה, זִיהִיתִי כישרון: קוּבֹלֵץ בתחילית.
4. ~~חָזָהְרָה~~ | לכן הבניין הוּפְּטָל, והשורש ז-ה-ר.

השלמת שלב 1 - נעביר את הפועל באותו הגוף לזמן עבר.

הבקבוקים יִשְׁלָכוּ לפח.
1. הוּשַׁלְכוּ | 2. הוּשַׁלְכָה | 3. זִיהִיתִי אותיות בניין: ה, זִיהִיתִי כישרון: קוּבֹלֵץ בתחילית.
4. ~~חָשַׁלְכָה~~ | לכן הבניין הוּפְּטָל, והשורש ש-ל-כ.

התלמידים יִשְׁלִימוּ את הסיפור.
1. הוּשַׁלְמוּ | 2. הוּשַׁלְמוּ | 3. זִיהִיתִי אותיות בניין: ה, זִיהִיתִי כישרון: י'.
4. ~~חָשַׁלְמוּ~~ | לכן הבניין הוּפְּטָל, והשורש ש-ל-מ.

בכיתה מְרַגְּשִׁים התלהבות.
1. הוּרַגְּשׂוּ | 2. הוּרַגְּשׂוּ | 3. זִיהִיתִי אותיות בניין: ה, זִיהִיתִי כישרון: י'.
4. ~~חָרַגְּשׂוּ~~ | לכן הבניין הוּפְּטָל, והשורש ר-ג-ש.

המכוניות **מְכַנְסוֹת** למכונת השטיפה.
 1. **הוֹכְנִסוּ** | 2. **הוֹכְנִס** | 3. **זִיהִיתִי** אותיות בניין: **ה**, זיהיתי כישרון: **קוּבֹלֵף** בתחילית.
 4. **אֶכְנֵס** | לכן הבניין **הוֹפְעֵל**, והשורש **כ-נ-ס**.

תוכניות הפיתוח **הַכְתְּבוּ** על-ידי מתכנני הרכבת הקלה.
 1. **הוֹכְתֵבוּ** | 2. **הוֹכְתֵב** | 3. **זִיהִיתִי** אותיות בניין: **ה**, זיהיתי כישרון: **קוּבֹלֵף** בתחילית.
 4. **אֶכְתֵּב** | לכן הבניין **הוֹפְעֵל**, והשורש **כ-ת-ב**.

2. ז-כ-ר: מְזַכֵּר, הַזְכֵּר
 כ-ר-ז: הַכְרִזָּה, יְכַרְז

פְּעַל

שמים לב

לבניין פֶּעַל **אִין** תחילית המאפיינת אותו.

מבינים ביחד

ס **ע** **ר** - **ס**

נְחַפְּסוּ - הם (נסתרים)

קִבְּלֵנוּ - אנחנו (מדברים)

צַחֲקֵךְ - אתה (נוכח)

שִׁטְפֵתִי - אני (מדבר/ת)

שִׁתְּפוּ - הם (נסתרים)

הַקְלִידָה - היא (נסתרת)

שמים לב

אני יְכַלְּמֵי, ואת יְכַלְּמֵי.

מבינים ביחד

נגמר לו זמן **עכר**, ממשיכים לזמן הווה.

- עזרות
- פותרים
- נועל
- פותחת
- שומר
- כותבת

שמים לב

אני **יְנֵה**, והם **עֲגֵלִים**.

שמים לב

אני
אני **אֶזְכֵּר**

- אשכב
- אמחק
- אשמר

נסתרים (הם): יגזרו
מדברים (אנחנו): נדרך

מדברת (אני): אשאל
נוכחות (אתן): תצחקנה

נוכחת (את): תדרשי
נסתר (הוא): יבדק

גוף	ציווי	עתיד
נוכח	אור	תשמר
נוכחת	כתבי	תכתבי
נוכחיס	בדקו	תבדקו
נוכחות	אסורנה	תמסרנה

מסכמים

ציווי	עתיד	הווה	עבר
אין	אֶתְּ	אין	אין

בהווה אין תחילית, אבל יש אות בניין (מוספית - תוכית) ו.

זמן אימונים

פעל (קל): דופק, פתרתם, נמדד | הופעל: תרגש, מצמד | הפעיל: הפקדנה, הדגשון, מתמידה

עמוד 51

מבינים ביחד

שם הפועל בבניין פעל (קל) נפתח באות ל'.

זמן אימונים

רכבה - לרכוב

גזרת - לזכור

שמעתם - לשמוע

מסרנו - לשאור

בעתיד בבניין קל יש משקל אפעל ומשקל אפעל. שם הפועל הוא "לפעל" גם כאשר המשקל בעתיד הוא אפעל (למעט מילים אחדות). לכן אמרו לתלמידים כי צורת שם הפועל הנכונה היא "לרכוב" (ולא "לרכב").

שמים לב

שם הפועל של הפועל שכב הוא לשכב.

עמוד 52

מבינים ביחד

בחנתי את התלמיד, כלומר ביצעתי את פעולת ה **בְּחַנֵּיתִי**.

זמן אימונים

יוצרים - יצירה

כותבות - כתיבה

חושבת - חשיבה

קראו - קריאה

עמוד 53

מבינים ביחד

1. לנדו | 2. לנד | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: קמל כ-פ' הפועל.
4. לנד | לכן הבניין קל, והשורש ל-נ-ד.

השלמת שלב 1 - נעביר את הפועל באותו האוף לזמן עבר.

מה אתם לֹּבְשִׁים במסיבה?

1. לכנסתם | 2. לכע | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: קחל כ-פ' הפועל.
4. לכע × | לכן הבניין קל, והשורש ל-כ-ע.

ההורים מְזַמְּנִים לאספה.

1. הוזמנו | 2. הוזמן | 3. זיהיתי אותיות בניין: ה, זיהיתי כישרון: קובל בתחילית.
4. זמן × | לכן הבניין הפעל, והשורש ז-נ-ן.

מתי תבְדִּיקי את השיעורים?

1. בדקת | 2. בדק | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: קחל כ-פ' הפועל.
4. בדק × | לכן הבניין קל, והשורש כ-ד-ק.

התלמידים יִדְהִימו את הוריהם.

1. דהימו | 2. דהים | 3. זיהיתי אותיות בניין: ה, זיהיתי כישרון: י'.
4. דהים × | לכן הבניין הפעיל, והשורש ד-ה-נ.

מה אתן כּוֹתְבוֹת?

1. כתבתן | 2. כתב | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: קחל כ-פ' הפועל.
4. כתב × | לכן הבניין קל, והשורש כ-ת-ב.

התושבים זוֹרְקִים את הפלסטיק למחזור.

1. זרקו | 2. זרק | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: קחל כ-פ' הפועל.
4. זרק × | לכן הבניין קל, והשורש ז-ר-ק.

2. ב-ח-ר: בְּחִירָה, לְבַחַר | ב-ר-ח: בְּרַחַח, בּוֹרְחִים

מבינים ביחד

אני כתבתי את המכתב, ולכן המכתב עכשיו פְּתוּב.

שָׁמַר - הבניין עכשיו **אחור**.

1. סָגַרְתִּי - הדלת עכשיו **סאורה**.

נָעַל - החלונות עכשיו **נאולים**.

פָּתְרוּ - התרגילים עכשיו **פתורים**.

פָּתְחָה - החלון עכשיו **פתוח**.

התיק כבר **אָרוּז**.

2. מי **אוֹרֵז** את הילקוט?

התינוקת **קוֹרֵצֶת** את הדף.

הפתקית **קרוֹצָה**.

שמים לב

האות 'נ' שייכת לבניין נפעל.

מבינים ביחד

נִסְּרָה - נִסְּרָה

זמן אימונים

נפעל עבר: נִדְּלַק, נִשְׁמְרוּ

חושבים

אולי האות 'נ' מציינת את בניין נפעל רק בעבר ובהווה.
אם הפועל הוא בזמן עתיד, ה-'נ' אינה מציינת את נפעל.

מבינים ביחד

המופע נפתח בזמן.

הפועל הוא בזמן עבר, ולכן האות נ' היא תחילית של בניין נפעל.

(אנחנו) נפתח את הבקבוק בזהירות.

הפועל הוא בזמן עתיד, ולכן האות נ' היא תחילית של עתיד בבניין פעל (קל).

עמוד 60

שמים לב

אנחנו נפתח את הבקבוק בזהירות.

המשפט האינני, ולכן הבניין פעל.

זמן אימונים

נפעל עבר: המחסום נפתח אוטומטית. הצלצול נשמע בכיתה. הילד נשמר מהשמש.

קל עתיד: נשמע את השיר החדש. נפתח את המופע. נלמד את החומר.

עמוד 61

מבינים ביחד

נכנסות

נכנסים

נכנסת

נכנס

זמן אימונים

נפעל הווה: נקלטות, נפגשים

עמוד 62

מסכמים

נ
פעל

ו ו
פעל (קל)

מ
הפעל

מ
הפעיל

זמן אימונים

הופעל: מְפַתְעִים, מְרַגְשֵׁת

נפעל: נִדְהֵם, נִרְגָּשִׁים, נִצְמַדֵּת

פעל (קל): אוֹכְלִים, גְּזוֹרִים

הפעיל: מְקַשְׁבִּים

עמוד 63

שמים לב

האות ו' מציינת מוספית של זמן הווה בבניין פעל (קל),
ואילו האות נ' מציינת מוספית של זמן הווה בבניין נפעל.

בפועל שְׂמֹרִים יש ו' הווה, ולכן הבניין הוא פעל (קל).
בפועל נְשַׁמְרִים יש נ' הווה, ולכן הבניין הוא נפעל.

זמן אימונים

האורות דְּלוֹקִים

הבניין הוא פעל משום שיש ו' הווה.

המכתבים נְשַׁלְּחִים

הבניין נפעל משום שיש נ' הווה.

התלמיד נִכְנָס

הבניין נפעל משום שיש נ' הווה.

החומר פְּתוּב

הבניין הוא פעל משום שיש ו' הווה.

עמוד 64

מבינים ביחד

עתיד: אֶשְׁמַע, יִקְרְעוּ, תִּגְמַר, נִדְהַר

שמים לב

עתיד בגוף אני נפתח תמיד באות א', והיא מנוקדת כסאלו (צליא e).

אֶשְׁמַר

אֶבְחַן

אֶכְנִס

עתיד בגופים האחרים נפתח באותיות 'י', 'ת' או 'נ', והן מנוקדות כחיריק (צליא i).

- החנות הַסָּגֵר
- אנחנו נִפְתַּח לרעיונות
- התלמידים יִכְנְסוּ
- התלמידות תִּשְׁמְרֵנָה

שמים לב

תִּכְתֵּב

יִפְתַּח

יִשְׁפֹּךְ

בבניין נפעל בזמן עֲתִיד יש דגש ב-פ' הפועל כי אין נ'.

- תִּפְתַּח
- יִקְשְׁרוּ
- תִּשְׁמַעְנָה
- תִּבְחַנּוּ
- יִכְנְסוּ
- יִכְלִיל

מבינים ביחד

האות ה' חוזרת לצוות בבניין נפעל בניקיד חיריק בצליל ו: ה, ואחריה מצטרף הדגש (נקודה) ב-פ' הפועל לציון האות ן' שנפלה.

- הַכְּנִסוּ
- הַשְּׁמַעְנָה
- הַזְהַר
- הַשְּׁמְרִי

זמן אימונים

- תִּבְחַרוּ - הַקְּחֵרוּ / היכחרו
- תִּשְׁמַעְנָה - תִּמְנַעְנָה / תִּמְנַעְנָה - הימנענה
- תִּשְׁמְרִי - הִשְׁאֵר / הישאר
- תִּפְתַּח - תִּפְתַּח / תִּפְתַּח - תִּפְתַּח

מסכמים

הַ | אֵתְנָ | הַ | עָרָה

זמן אימונים

הפעיל: מִפְתִּיעִים הופעל: אֶפְתַּע, מִקְדָּשׁ פעל (קל): תִּרְקְדִי נפעל: תִּכְנֵס, יִמְצֵא, נִשְׁמַעוֹת, נִשְׁכָּחוּ

מבינים ביחד

נכנסתי, ואני רוצה להִפְגֵּס. | גם בשם הפועל פ' הפועל בעצם (נקודה) ובקמץ.

עמוד 69

זמן אימונים

1. נְבַחְנִיתִי - הִהֲפֹחֵן / להיחון | נְבַהֲלֵת - הִהֲפֹהֵל / להיבהל | נְצַמֵד - הִהֲצַמֵד / להיצמד

אני לא אִפְצֵע.

2. אני פוחד הִהֲפֹעֵל במבחן.

מבינים ביחד

נְשַׁפְּטִים - הִקְפֹּטוֹת

נְקֻלְטִים - הִקְלֹטוֹת

עמוד 70

מבינים ביחד

1. נפתרו | 2. נפתר | 3. זיהיתי אותיות בניין: נ', לא זיהיתי כישרון.
4. ~~אפתר~~ | לכן הבניין נפעל, והשורש פ-ת-ר.

עמוד 71

השלמת שלב 1 - נעביר את הפועל באותו האוף לזמן עבר.
השלמת שלב 2 - נעביר את הפועל לגוף נסתר (הוא).

כולכן נִזְקְרוֹת בכביש.
1. נַזְהַרְתִּן | 2. נַזְהַר | 3. זיהיתי אותיות בניין: נ', לא זיהיתי כישרון.
4. ~~אזהר~~ | לכן הבניין נפעל, והשורש ז-ה-ר.

הפירות יבָשִׁילוּ לקראת האביב.
1. הִבְשִׁילוּ | 2. הִבְשִׁיל | 3. זיהיתי אותיות בניין: ה, זיהיתי כישרון: 'י'.
4. ~~אבשיל~~ | לכן הבניין הפעיל, והשורש ב-ע-ל.

נְצַעֵד בשביל המסומן.
1. נִצְעַדְנוּ | 2. נִצְעַד | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: קחל כ-פ' הפועל.
4. ~~אצעד~~ | לכן הבניין קל, והשורש צ-ע-ד.

הכספים מפקדים בבנק.
 1. הופקדו | 2. הופקד | 3. זיהיתי אותיות בניין: ה, זיהיתי כישרון: קובול בתחילית.
 4. אפקד | לכן הבניין הופעל, והשורש פ-ק-ד.

הדלת תפתח לאט.
 1. נפתחה | 2. נפתח | 3. זיהיתי אותיות בניין: נ, לא זיהיתי כישרון.
 4. אפתח | לכן הבניין נפעל, והשורש פ-ת-ח.

מבינים ביחד

בבניין נפעל אין צליל ט, ובכל זאת לפעמים הוא סביל.

זמן אימונים

דנה נכנסה הביתה אל-ידי אישה.
 המשפט אינו האינני, ולכן הפועל פעיל.

הכוס נשברה אל-ידי אישה.
 המשפט האינני, ולכן הפועל סביל.

הכדור נתפס אל-ידי אישה.
 המשפט אינו האינני, ולכן הפועל פעיל.

החומר נכתב אל-ידי אישה.
 המשפט האינני, ולכן הפועל סביל.

אני נלהב לקראת התחרות אל-ידי אישה.
 המשפט אינו האינני, ולכן הפועל פעיל.

הבנות נפגשו בגינה אל-ידי אישה.
 המשפט אינו האינני, ולכן הפועל פעיל.

הציורים נצבעו בתכלת אל-ידי אישה.
 המשפט אינו האינני, ולכן הפועל סביל.

אתם נשמעים להוראות אל-ידי אישה.
 המשפט אינו האינני, ולכן הפועל פעיל.

אתה נעלת את הדלת, והדלת ננעלה.

הכיתה בוחרת, ושני התלמידים נבחרים.

אנחנו שמרנו את המסמכים, והמסמכים נשמרו.

את תפתחי את החלון, והחלון יפתח.

פעל

שמים לב

לבניין פיעל אין תחילית המאפיינת אותו.

מבינים ביחד

ח ק ר - חקר / חיבר

עִבֵּב

שָׁמְנָה

דִּיקוֹן

שָׁגְרָה

אֲבִדָּתְךָ

סִפְרָנוּ

חושבים

- הַבִּלָּל 1: בבניין פיעל יש דגש ב-ע' הפועל, ואילו בבניין קל אין.
 הַבִּלָּל 2: בבניין פיעל יש דגש ב-פ' הפועל, ואילו בבניין קל יש קחל.

מבינים ביחד

- בבניין פֿעל אין תחילית בעבר.
 בבניין פיעל אין תחילית בעבר.
 בבניין פֿעל אין דגש ב-ע' הפועל.
 בבניין פיעל יש דגש ב-ע' הפועל.
 בבניין פֿעל בזמן עבר שומעים a ב-פ' הפועל.
 בבניין פיעל בזמן עבר שומעים i ב-פ' הפועל.
 בזמן עבר מצאנו **עני ההבדלים** בין בניין פֿעל לבין בניין פיעל.

זמן אימונים

בפועל שִׁטְפָּתִי **אין** דגש ב-ע' הפועל, ושומעים a ב-פ' הפועל, לכן הבניין הוא פָּעַל.

בפועל שִׁתְּפָּתִי **יע** דגש ב-ע' הפועל, ושומעים i ב-פ' הפועל, לכן הבניין הוא פִּיעַל.

בפועל חִזְקָה **יע** דגש ב-ע' הפועל, ושומעים i ב-פ' הפועל, לכן הבניין הוא פִּיעַל.

בפועל חָלְמָה **אין** דגש ב-ע' הפועל, ושומעים a ב-פ' הפועל, לכן הבניין הוא פָּעַל.

עמוד 78

חושבים

בבניין הפעיל החיריק הוא כ-ה' (ה), בבניין נפעל החיריק הוא כ-נ' (נ), ובפעל החיריק הוא כ-פ' הפועל.

מבינים ביחד

בבניין פיעל החיריק הוא כ-פ' הפועל.

בבניין נפעל החיריק הוא כתחילית נ'.

בבניין הפעיל החיריק הוא כתחילית ה'.

זמן אימונים

בפועל נִסְגָּרָה החיריק כתחילית נ', ולכן הבניין נפעל.

בפועל הִדְפָּסְנוּ החיריק כתחילית ה', ולכן הבניין הוא הפעיל.

בפועל שָׁדְרוּ החיריק הוא כ-פ' הפועל, ולכן הבניין הוא פִּיעַל.

עמוד 79

זמן אימונים

פיעל: דְּבַרְנוּ, לְמַדוּ חֲפָשְׁתֶּם

מבינים ביחד

נְכַבְּדוֹת

נְכַבְּדִים

נְכַבְּדָה

נְכַבֵּד

עמוד 80

פיעל: מְקַשְׁטוֹת, מְדַבֵּר, מְבַדְּרָה, מְלַמֵּד

הפעלים האחרים: מוֹשֵׁךְ - פָּעַל (קָל), מְקַצְפוֹת - הוֹפְעַל, נְבַדְּלִים - נִפְעַל, נְכַנְסוֹת - נִפְעַל

עמוד 81

מבינים ביחד

כדי לציין את זמן עתיד נשתמש בתחילית 'א', 'י', 'ת' או 'נ' תמיד.

שמים לב

אֲנִי אֶטְפֵּס

אֶטְפֵּל

אֶשְׁלֵם

אֶכְבֵּד

עמוד 82

זמן אימונים

פיעל: אֶשְׁלֵם, נֶאֱמַן, תֶּאֱמַצוּ, תִּלְמָד

עמוד 83

זמן אימונים

עֲתָפְנָה (שתפנה)

עֲתָפוּ (שתפו)

עֲתָפִי (שתפי)

מבינים ביחד

1. סיפרה | 2. סיפר | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: דאס ב-ע' הפועל.
4. ער | לכן הבניין פיעל, והשורש ע-פ-ר.

השלמת שלב 1 - נעביר את הפועל באותו האוף לזמן עבר.
השלמת שלב 2 - נעביר את הפועל לגוף נסתר (הוא).
השלמת שלב 3 - נזהה את אותיות הבניין ואת הכישרונות.

החקלאים מגדלים יבולים שונים.
1. אידלו | 2. אידל | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: אס ב-ע' הפועל.
4. אדל | לכן הבניין פיעל, והשורש א-ד-ל.

האבטיחים גדלים בישראל.
1. אדלו | 2. אדל | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: קאל ב-פ' הפועל.
4. אדל | לכן הבניין פעל (קל), והשורש א-ד-ל.

העוגות מכנסות לתנור.
1. הוכנסו | 2. הוכנס | 3. זיהיתי אותיות בניין: ה', זיהיתי כישרון: קובל בתחילית.
4. אכנס | לכן הבניין הפעל, והשורש כ-נ-ס.

הפנסי לכיתה.
1. נכנסת | 2. נכנס | 3. זיהיתי אותיות בניין: נ', לא זיהיתי כישרון.
4. אכנס | לכן הבניין נפעל, והשורש כ-נ-ס.

נשמע את השיר ברדיו.
1. נשמעו | 2. נשמע | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: קאל ב-פ' הפועל.
4. נשמע | לכן הבניין פעל (קל), והשורש ע-נ-ע.

הצלילים נשמעים היטב.
1. נשמעו | 2. נשמע | 3. זיהיתי אותיות בניין: נ', לא זיהיתי כישרון.
4. נשמע | לכן הבניין נפעל, והשורש ע-נ-ע.

נְשָׁלִים בעבור המ צרכים.
 1. עִלְמָנוּ | 2. עִלְמֵס | 3. לֵא זִיהִיתִי אותיות בניין, זִיהִיתִי כישרון: דַּעַס ב-ע' הפועל.
 4. עִלְמֵס | לכן הבניין פִּיעַל, והשורש נ-ד-ע.

נְפַתֵר את התרגילים.
 1. פִּתְרָנוּ | 2. פִּתְרֵר | 3. לֵא זִיהִיתִי אותיות בניין, זִיהִיתִי כישרון: קַחֵל ב-פ' הפועל.
 4. פִּתְרֵר | לכן הבניין פִּעַל (קַל), והשורש פ-ת-ר.

דְּבָרוּ ברור, בבקשה.
 1. דִּיבַרְתֵּם | 2. דִּיבַר | 3. לֵא זִיהִיתִי אותיות בניין, זִיהִיתִי כישרון: דַּעַס ב-ע' הפועל.
 4. דִּיבַר | לכן הבניין פִּיעַל, והשורש ד-ב-ר.

מסכמים

עבר	הווה	עתיד	ציווי
אין	נְ	אָ ! תְּ ! י	אין

מבינים ביחד

ביקשתי - לְפָקַעַע | גם בשם הפועל נשמר הדגש (נקודה) ב-ע' הפועל.

זמן אימונים

- אלפתי - אַלְפֵת
- צלמו - צִלְמוּ
- נתרנו - נִתְרַנוּ

מבינים ביחד

גם בתבנית שם הפעולה נשמר הדגש (נקודה) ב-ע' הפועל.

בקשתי - בְּקָשְׁתִּי | טילנו - טִילְנוּ

זמן אימונים

כָּנַנּוּ להצלחה - כָּנָה (כוונה)

בְּקָרָתָם - בָּקַר (ביקור)

חִפְּשָׁה - חָפַשׁ (חיפוש)

בִּשַׁל - בָּשַׁל (בישול)

הִתְמַרְוּ מִכּוֹן - כָּוַן (כיוון)

בבניין פיעל יש שתי תבניות נפוצות לשם פעולה. הבחירה ביניהן מבוססת על הכרת העברית.

עמוד 90

שמים לב

לבניין פועל **אין** תחילית המאפיינת אותו.

מבינים ביחד

חָפַשׁ / חוֹבַר - חָפַשׁ / חוֹבַר

עמוד 91

זמן אימונים

מְדַבֵּר

אֲמָצָה

סָלַקוּ

שָׁגְרָה

אָתַר

שָׁפְרוּ

חושבים

הקובוץ של פועל הוא כאות שורש (פ' הפועל), ואילו הקובוץ של הופעל הוא כתחילית.

עמוד 92

מבינים ביחד

בבניין פועל **אין** תחילית בזמן עבר. | בבניין הופעל **יע** תחילית בזמן עבר.
בבניין פועל הקובוץ הוא ב-**פ' הפועל**. | בבניין הופעל הקובוץ הוא ב**תחילית**.

זמן אימונים

1. • בפועל שְׁתַּפְּנוּ הקובוץ הוא כ-פ' הוּפְעַל, ולכן הבניין הוא פּוּעַל.
• בפועל הַדְּפִסוּ הקובוץ הוא כּתחילית, ולכן הבניין הוא הוּפְעַל.

2. פועל: סָכַם, שָׁלַם הופעל: הִסָּכַם, הִשָּׁלַם

עמוד 93

3. פועל: דָּבַר, חָבְרָה, כָּבְדוּ

מבינים ביחד

מְכַבְּדוֹת

מְכַבְּדִים

מְכַבְּדָת

מְכַבְּד

עמוד 94

חושבים

כבניין פיעל הצליל אחרי התחילית הוא a, וכבניין פועל הצליל אחרי התחילית הוא u.

מבינים ביחד

- בבניין פיעל אחרי מְ הווה שומעים את הצליל a כלומר פ' הפועל בפתח.
בבניין פועל אחרי מְ הווה שומעים את הצליל u כלומר פ' הפועל בקובץ.

זמן אימונים

פיעל: מְצִיר, מְדִיק, מְסָכָם, מְשָׁתַף
פועל: מְסָכָם, מְדִיק, מְצִיר, מְשָׁתַף

עמוד 95

מבינים ביחד

האות א' מנוקדת בחטף פתח, בצליל a : א.
האותיות האחרות מנוקדות בשווא, בצליל e : י ת נ.

שמים לב

עתיד בגוף אני נפתח תמיד באות א',
והיא מנוקדת בחטף פתח בצליל a.

אני אֶטְפֵּל

אני אֶשְׁתַּף

אני אֶסְלֵק

אני אֶצְלֵם

עתיד בגופים האחרים נפתח באותיות "ת' או נ', והן מנוקדות בשווא.

עמוד 96

אנחנו נֶצְלֵם

מפירי הכללים נֶסְלֵקוּ

הרכישות תֶּשְׁלַמְנָה

הנושא נֶטְפֵּל

זיהוי סביל: דרך (1)

הפרוייקט מאָשר בוועדה. | האות היא א', ויש לה צליל של קובוץ (u), ולכן הפועל סביל.

עמוד 97

זיהוי סביל: דרך (2)

סביל: תְּקַדֵּם, מְעַטֶּרֶת, יִפְצֹלוּ

זמן אימונים

יניב מִיבֵּשׁ את החולצה אֶל-ידי מִישהו.
המשפט אינו האינני, ולכן הפועל פִּעִיל.

האוכל מְחַמֵּם אֶל-ידי מִישהו.
המשפט האינני, ולכן הפועל סביל.

1.

עמוד 98

האספה מְכַנְסֵת אֶל-ידי מִישהו.
המשפט האינני, ולכן הפועל סביל.

הוועד מְכַנֵּס אֶל-ידי מִישהו.
המשפט אינו האינני, ולכן הפועל פִּעִיל.

הכניסה מְצַלֶּמֶת אֶל-ידי מִישהו. המשפט האינני, ולכן הפועל סביל.

הילדים **מפזרים** את הצעצועים,
והצעצועים מפוזרים על הרצפה.

אתה מקדם את הנושא,
והנושא **מקודם**.

2.

הנער **מכבס** את בגדיו,
והבגדים מכובסים.

הטכנאי מנתק את החוטים,
והחוטים **מנותקים**.

עמוד 99

מבינים ביחד

1. עוצבו | 2. עוצב | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: דעס ב-ע' הפועל,
קובול ב-פ' הפועל.
4. עצב | לכן הבניין פועל, והשורש ע-ב-ה.

עמוד 100

- השלמת שלב 1 - נעביר את הפועל באותו העל לזמן עבר.
השלמת שלב 2 - נעביר את הפועל לגוף נסתר (הוא).
השלמת שלב 3 - נזהה את אותיות הבניין ואת הכישרונות.

- המוצרים יחלפו בחדשים.
1. הוחלפו | 2. הוחלף | 3. זיהיתי אותיות בניין: ה', זיהיתי כישרון: קובול בתחילית.
4. חלף | לכן הבניין הפעל, והשורש ח-ל-פ.

- התלמידה תדביק את התמונה.
1. הדביקה | 2. הדביק | 3. זיהיתי אותיות בניין: ה', זיהיתי כישרון: "
4. דבק | לכן הבניין הפעיל, והשורש ד-ב-ק.

- המדריכה מחלקת את החניכים לקבוצות.
1. חלקה | 2. חלק | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: דעס ב-ע' הפועל.
4. חלק | לכן הבניין פועל, והשורש ח-ל-ק.

עמוד 101

- הילדים ישמרו על ניקיון הידיים.
1. שמרו | 2. שמר | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: קחל ב-פ' הפועל.
4. שמר | לכן הבניין פעל (קל), והשורש ש-מ-ר.

החניכים יחלקו לקבוצות.

1. חולקו | 2. חולק | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: דגש ב-ע' הפועל, קובוץ ב-פ' הפועל.
4. חאלק | לכן הבניין פועל, והשורש ח-ל-ק.

הבגדים ישמרו לאורך זמן.

1. נמרו | 2. נמר | 3. זיהיתי אותיות בניין: נ', לא זיהיתי כישרון.
4. נמר | לכן הבניין נפעל, והשורש נ-מ-ר.

עמוד 102

התפעל

שמים לב

לבניין התפעל 'e' אותיות השייכות לבניין.
לבניין התפעל 'e' תחילית המאפיינת אותו.
בתבנית של בניין התפעל 'e' דגש ב-ע' הפועל, כלומר באות השורש השנייה.

עמוד 103

מבינים ביחד

הת ח פ ר - התחר

זמן אימונים

התפבדת

התקבל

התנדבתי

התרגשה

התבטלו

התפצלנו

עמוד 104

מבינים ביחד

הפועל התלבש הוא בזמן עבר, והתחילית בו היא ה.

זמן אימונים

נסתרת (היא) - הַתְּקַבְּלָה

נסתרים (הם) - הַתְּאֲמְנֵנוּ

מדבר (אני) - הַתְּרַגְּשִׁי

מדברים (אנחנו) - הַתְּקַלְלֵנוּ

נוכח (אתה) - הַתְּכַתְּבֵךָ

נוכחות (הן) - הַתְּלַבְּשֵׁן

עמוד 105

מבינים ביחד

הפועל מְתַלַּבֵּשׁ הוא בזמן הווה, והתחילית בו היא אַתְּ.

אֲתַקְדָּמוֹת

אֲתַקְדָּמִים

אֲתַקְדָּמָת

אֲתַקְדָּם

עמוד 106

התפעל: מְתַקַּפְּלִים, מְתַלַּבְּשׁוֹת

מבינים ביחד

האות א' מנוקדת בסגול, בצליל e; אָ; האותיות האחרות מנוקדות בחיריק, בצליל i: י ת נ.

עמוד 107

שמים לב

אֲנִי אֲתַקְשֶׁר

אֲתַאֲפֵק

אֲתַלַּבֵּשׁ

אֲתַרְגֵּשׁ

זמן אימונים

התפעל: מְתַאֲמָצִים, יְתַכַּנְסוּ

מבינים ביחד

המילה **הַתְּלַבְּשָׁנָה** הוא בציווי, ולכן התחילית בה היא **הַ**.
 נוכחת: **הַתְּקַשְׁרִי** אל חברתך. | נוכחות: **הַתְּמַקְדָּנָה** בפתרון התשובה.
 נוכחים: **הַתְּאַמְנֵנוּ** על התרגילים! | נוכח: **הַתְּרַכֵּז** בעיקר!

זמן אימונים

התפעל: **הַתְּקַלְחוּ**, **הַתְּפַצְלָנָה**

מבינים ביחד

הַתְּכַתְּבֵתִי - לְהַתְּכַתְּבֵתִי | גם בשם הפועל **נשר** הדגש (נקודה) ב-ע' הפועל.

זמן אימונים

הַתְּקַדְּמֵנוּ - לְהַתְּקַדְּמֵנוּ

הַתְּקַשְׁרֵנוּ - לְהַתְּקַשְׁרֵנוּ

הַתְּאַפְּקֵתִי - לְהַתְּאַפְּקֵתִי

מבינים ביחד

גם בשם הפועל **נשר** הדגש (נקודה) ב-ע' הפועל.
הַתְּלַבְּשֵׁתִי - הַתְּלַבְּשֵׁתִי | **הַתְּרַגְּשֵׁנוּ** - הַתְּרַגְּשֵׁנוּ ות

מבינים ביחד

1. **הַתְּנַשְׁפוּ** | 2. **הַתְּנַשְׁפוּ** | 3. **זיהיתי** אותיות בניין: **הַתְּ**, **זיהיתי** כישרון: **ע-כ-ע' הפועל, ת'.**
4. **חַתְּנֵשׁ** | לכן הבניין **הַתְּפַעַל**, והשורש **נ-ע-פ.**

- השלמת שלב 1 - נעביר את הפועל באותו האופן לזמן עבר.
 השלמת שלב 2 - נעביר את הפועל לגוף נסתר (הוא).
 השלמת שלב 3 - נזהה את אותיות הכניין ואת הכישרונות.
 השלמת שלב 4 - נסמן X על אותיות הכניין.

התשלומים יסִדְרוּ בהקדם.
 1. הוּסְדָרוּ | 2. הוּסְדָר | 3. זיהיתי אותיות בניין: ה', זיהיתי כישרון: קוּבֹלֶת בתחילית.
 4. חֲסִדָר | לכן הבניין הוּפְעַל, והשורש ס-ד-ר.

נוסעים אחרונים מְחַבְּקִים להגיע למטוס.
 1. הַתְּבַקְּשׁוּ | 2. הַתְּבַקֵּשׁ | 3. זיהיתי אותיות בניין: הַת, זיהיתי כישרון: דַּעַב-ב-ע' הוּפְעַל, ת'.
 4. חֲתַבְּקֵשׁ | לכן הבניין הַתְּבַקְּשׁוּ, והשורש ב-ק-ע.

נְסַדֵּיר את הנושא.
 1. הַסְדִּירוּ | 2. הַסְדִּיר | 3. זיהיתי אותיות בניין: ה', זיהיתי כישרון: י'.
 4. חֲסִדָר | לכן הבניין הוּפְעַל, והשורש ס-ד-ר.

החדר מְסֻדָּר.
 1. סוּדָר | 2. סוּדָר | 3. לא זיהיתי אותיות כניין, זיהיתי כישרון: דַּעַב-ב-ע' הוּפְעַל, קוּבֹלֶת ב-פ' הוּפְעַל.
 4. סִדָר | לכן הבניין פוּעַל, והשורש ס-ד-ר.

אם תְּקַשְּׁרוּ בין הנתונים, תיפתר החידה.
 1. קִישַׁרְתֶּם | 2. קִישַׁר | 3. לא זיהיתי אותיות בניין, זיהיתי כישרון: דַּעַב-ב-ע' הוּפְעַל.
 4. קִישַׁר | לכן הבניין פִּיעַל, והשורש ק-ע-ר.

מסכמים

הכישרון של הקובץ קיים בשני בניינים: הוּפְעַל, פוּעַל.
 בבניין הוּפְעַל הקובץ בתחילית. בבניין פוּעַל הקובץ ב-פ' הוּפְעַל.

הכישרון של ה-י' קיים בבניין הפעיל. בכל הזמנים תהיה י' לפני ה' הפועל.

הכישרון של הקמץ קיים בבניין פעיל. ב-פ' הפועל ב"הוא אתמול" שומעים תמיד a.

הכישרון של החיריק קיים בבניין פעיל. ב-פ' הפועל ב"הוא אתמול" שומעים תמיד i.

הכישרון של הדגש ב-פ' הפועל קיים בבניין נפעל.

הכישרון של הדגש ב-ע' הפועל קיים בשלושה בניינים: פעיל, פועל, התפעל.

הכישרון של ה-ת' קיים בבניין התפעל. התחילית בנויה משתי אותיות, והשנייה היא ת'.

התחילית נ' בעבר ובהווה קיימת רק בבניין נפעל.

עמוד 114

הפעיל: הִדְגִישׁוּ | הופעל: מְדַגְּשׁוֹת | פעל (קל): שִׁכַּחְתֶּם, דִּבַּקְתֶּם, קָלַטְנוּ, יִשְׁנֶה, עָמְדוּ, דָּבֹק
נפעל: יִקְלְטוּ, נִשְׁכַּח | פיעל: פָּצַל, מְשַׁפֵּר | פועל: מְשַׁפֵּר | התפעל: הִתְפַּצֵּל

עמוד 115

מבינים ביחד

מְסַתְּפִים

יִשְׁתַּכְּרוּ

הִשְׁתַּתְּפָה

עמוד 116

האות e בפועל הִשְׁתַּתְּפָה נחפה בין האותיות מ' ו-ת' של בניין התפעל וקיבלה את ניקוד ה-ת'.

האות o בפועל מְסַתְּפִים נחפה בין האותיות ה' ו-ת' של בניין התפעל וקיבלה את ניקוד ה-ת'.

האות e בפועל יִשְׁתַּכְּרוּ נחפה בין האותיות י' ו-ת' של בניין התפעל וקיבלה את ניקוד ה-ת'.

